

Az írások egyik őse²⁰

E cikkben a székely rovásírásból kifejlődött kései, de nem késői írásokat tárgyalom. Bármit es hangoztatnak a mai nyelvészek, írástörténészek a fejlett kultúrák a fejlett betűk átvevéséről, nincs igazuk. A latin és a görög betűk nagy része a székely rovásírásból alakult ki. Az említett ábécék (ma es használatos) betűi a székely jellemzés alapján vagy a rovásírásból történő átmásolás által jöttek létre. Ezen újkeletű betűk valamelyikében (kicsiben vagy nagyban, nyomtatottban vagy írottban) ott rejtőzik a székely rovásírás. A két új ábécének es megvannak az előnyei, de vannak hátrányaik es. Pl. A papírra való írás nem előny. Rovátkákkal es lehetne papírra írni, sőt számítógépet működtetni es. (Kínában es máshol es léteznek modern számítógépek latin betű nélkül.) Az a nagy kérdés, hogy miért nem így történt. Továbbá: Ha a két szakálosnak köre vagy pálcára kellett volna vésnie gondolatait, jól meggondolta volna, hogy mit farag fára, s mit vés kőtáblára. Aztán a (kommunizmus) kísértet(e) nem járta volna bé (nemcsak) Európát.

Ezen írásban a (mai értelemben vett) rövid es a hosszú magánhangzók között, bár van, de nem tézsek megkülönböztetést. A görög betűket e cikkben nem írom ki, de gondoljon belé a Tisztelt Olvasó. Sőt mi több, próbálja egy húzással leírni a székely rovást, s aztán hasonlítsa össze a megfelelő görög írásjellel.

Továbbá a Tisztelt Olvasónak tudatosítania kell azt es, hogy cikkben lévő rovásjelek két rovásírásnak a keverékei. A szögletesnek es a kereknek. (Pl. a b szögletes, a h kerek, pedig a h két b-ből lett összetéve.) Talán egyszerre es használtatott mindkettő? Minden székely rovásjelenk van értelme es formája. Most nem az értelméről, hanem csak a formájáról akarok írni. Bár néhol az értelmét, értelmezését nem kerülhetem el.

4 A

Ékalakú egy vonalkával elzárva. Ráillik mindkettőre? Igen! Ha valaki megpróbálja ezt a rovást hirtelen leírni, nem más lesz belőle, mint a görög alpha, azaz alfa.

X B

Amennyi fenn annyi lenn. Egyenrangúság. Bár ez a latin B nem mindenoldali egyenrangúság, csak alul fölül előhasúság. Értelmezésében csak egy féloldaliság maradt meg. Hasonló a latin betű írásához a görög béta formája...

↑ C

Próbálja meg valaki azt a nyilat gyorsan, s egyhúzással leírni. Leírni a bal oldali kisvonalkát, majd gyorsan le, aztán hirtelen föl, majd jön a másik kisvonalka. Na ugye, hogy ez a görög gamma. A latin c kialakulásához a nyílnak nincsen semmi köze.

²⁰ **A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület erdélyi övezeti történeztalálkozói 1995-1999.** *Acta Historica Hungarica Turiciensia* X. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesületnek a Csikszereda városi RMDSZ-szel közös 30. kiadványa. Csikszereda-Budapest-Zürich, 2000. <http://mek.niif.hu/06300/06372/06372.pdf> pp. 70-74.

Ɱ Cs

Sem a görög, sem a latin ábécé nem tartalmaz ilyen betűt. E betű mindenhol (azaz az eddig mérlegelt ábécékben) összetett. A székely rovásban es. Vegyük csak felére az átló szerint. Benne van az egyik fordított t és az egyik s. Miért írták a régiek a cs-t ts-nek?

Ḑ D

A székely összetétel nem n és j betűt tartalmaz. Más összetételéből jött létre. Betűnek rovásnak igenes összetett, de nem n-j (Ḑ-1), hanem n-sz (Ḑ-1) összetétel. Itt ugyanes hiányzik a j „szarva”. (Ebben különbözik az ny betűtől.) Ez a betű megfordítva es rovathatik. Megfordítva, s a szárát meg-hosszabbítva a d-t kapjuk. Az ív felső sarkánál kezdve és gyorsan írva lesz a görög delta.

ϣ e E

Ugyanúgy megvan a kétfélekörív, de ellentétes formájú. A két kisvonalka es benne van. Az E viszont a szögletes rovásjelnek a tükörképe, csak a kisvonalka van máshol. Nagyon közel van az epszilon es.

⊗ F

Semmilyen latin F nem hasonlít a rovásjelre. Ám közel áll a görög fi. Vannak e rovásjelnek többféle rovászváltozatai es. Ezek közül némelyik közelébb van a fi-hez, mint az itt ábrázolt rovátka.

Λ G

Egy félkörív, belül egy vonással. A rovásjel felső szakaszai félkörívről változtanak hegyessé.

≠ Gy

Se a latin, se a görög ábécében nem létezik. Csak két betű segítségével lehet leírni. A székely rovásírásban es a d és az i összetétele. Azaz: † + †.

ϣ H

Amennyi fenn, annyi lenn, s amennyi jobbon, annyi a balon. Minden bárhonnán jobbra, ugyanúgy van, mint balra. Ez a H jellemzése. Igaz mindkettőre? Igaz ez a görög thetára es, de nem ez felel meg a latin H-nak.

† I

Valójában az egyes van elvágva. Az egyes, amely egység, így az I kétség(es), vagy többszöri kétely. Talán a „latinok” nem kételkedtek az I-ben? Talán csak időt és ténát takarítottanak meg?

1 J

Egy hosszú, s mellette egy ferde rövid. Egyik a másik elfordításának tükörképe.

↯ K

Egy hosszú, két ferde vonalkával az oldalán. Hogyan es írják a görög kappa betűt?

Λ L

A latin L nem hasonlít a rovásjelre, a görög lambda viszont igen. Csak a kis vonalka van más hol.

∅ Ly

Sem a la tin sem a görög írásmódban nem létezik.

Ϸ M m

Az első elfordítván, s belőle a hosszú vonalat kihagyván kapjuk a másodikat. A harmadikban ott van a két „hegy” és egy kisebb vonalka es. Próbáljon a Tisztelt Olvasó egy görög mú betűt gyorsan leírni. Hasonlít a rovásjel tükörképére? Hasonló a rovásjel a görög sigma es, de az sz betűnek fe el meg. Itt az sz-m értelmi összefüggésről van inkább szó.

) N n

A harmadik az első elfordításától csak a kis vonalkában különbözik. A második a szögletes rovásjel jellemzésének felel meg. Az az: Egy hosszú, s rajta két rövidebb.

Ϸ O

A latin betű nem hasonlít a rovásjelre, de a rovásjel egy negyedfordulattal a görög omega-t ad ja.

K Ö

Nem csoda, hogy nincs összefüggés, hiszen egyik sem található meg az „utód ábécékben”. Az Ö valószínűleg Könyves Kálmán korának találmánya, amely azután még évszázadokig nem használta(tha)tott. Pl. ew volt helyette.

ꞥ P

Egy hosszú és három rövid. Ha a rovásjelből az alsó kicsit függőlegesen fölültre tesszük, a P tükörképét kapjuk.

ꞥ R

A rovásjelhez hozzávan téve egy vízszintes vonalka. A görög ró-ban viszont a jobb alsó vonalka fölül van.

Λ, λ S

A latin ábécében az s hangra nincsen betű, azaz a sö betűre nincs külön jel. A görögben sincs.

ꞥ Sz

A latin ábécében csak S. Egyenesből kellett görbét csinálni? Miért? Mi rejlik e mögött?

ꞥ, ꞥ T

A rovás- és az írásjel egyforma, sőt ugyanaz, mint a görög tau. Az első rovásnak más az értelme, mint a másodiknak.

ꞥ, X Ty

A latin és a görög betűk között nincs ilyen. Ellenben a rovásjelek nagyon összetettek.

ꞥ U

Az elfordított rovásjel egy lefedett vázaszerűséget ábrázol. A latin betű es urnaszerűség, de hiányzik a fedele. Ez nem véletlen.

ꞥ Ü

A latin ábécében nem létezik.

M V

Az egyszerű V-hez semmi köze. Ám a W-nek a rovásjel a fordítottja. Véletlen? Talán nem es annyira.

W Z

Az elfordított rovásjel háromszor tartalmazza a latin Z tükörképét. Talán a lustaságra utal?

Y Zs

Ilyen latin betűjel nincs egy hang ra sem.

Mint a fennen leírottakból látszik, a mai Európának nincs saját betűje. Amit ma használnak Európában, az mind a székely rovásoknak a gyatra, meg nyirbált változata. A nyirbálások elferdítése, s a ferdítések ferdítése által ugyanakkoron ellenében jött létre a ciril írásmód. Ezen ferde írásmódot az oroszok csiszolták ki. Sajnos egyes (nem mindig orosz) képviselői a világ egyedüli és egyetlen használható ábécéjének állítják bé, s állítják bé ma es.

Talán már sejti a Kedves Olvasó, miért akarták, akarják a székely rovásírást tönkretenni.